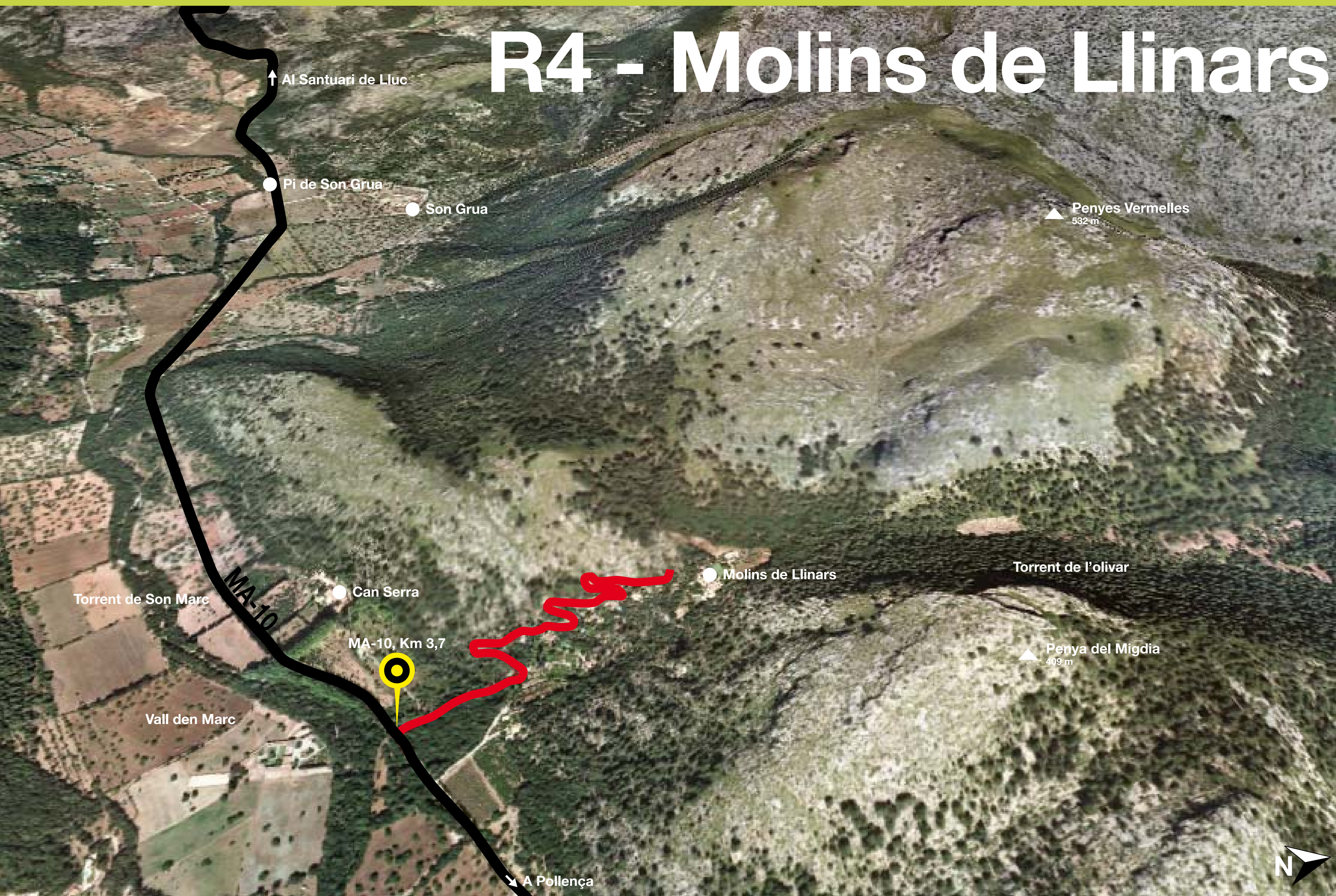

Rutes de la biodiversitat

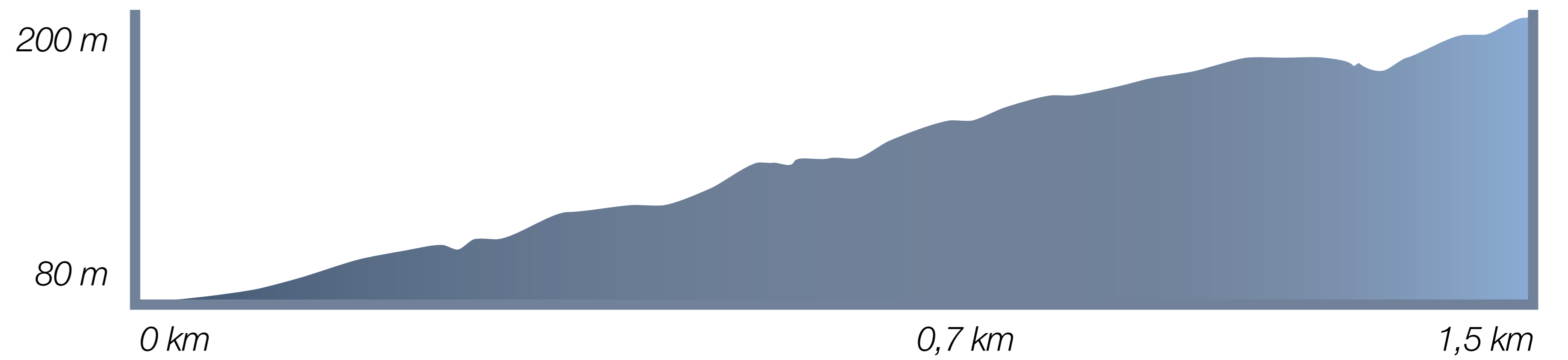
Rutas de la biodiversidad
Biodiversity routes

POLLENÇA

R4 - Molins de Llinars

Perfil / Perfil / Profile

Grau de dificultat

Grado de dificultad
Grade of difficulty

Molt fàcil ○
Fàcil ○○
Moderat ○○○
Difícil ○○○○
Molt difícil ○○○○○

Desnivell acumulat

Desnivel acumulado
Difference in height

▲ 200 metres
▼ 0 metres

Distància del recorregut 1,5 km

Distancia del recorrido
Distance travelled

Temps estimat

Tiempo estimado
Estimated

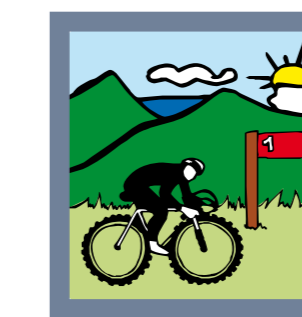
30 min

Recomanacions / Recomendaciones / Recommendations

Es recomana dur prismàtics per observar la fauna i el paisatge.

Binoculars are recommended to observe fauna and landscape

Circuleu sempre pels camins indicats i no agafeu dreceres

Follow the indicated paths and don't take shortcuts

No deixeu cap rastre del vostre pas: no llenceu trucs ni encengueu foc

Don't leave traces behind you: don't leave litter and don't light fires

Respecteu la flora, la fauna i tot els elements naturals

Respect flora, fauna and all natural elements

Respecteu les propietats privades i les persones

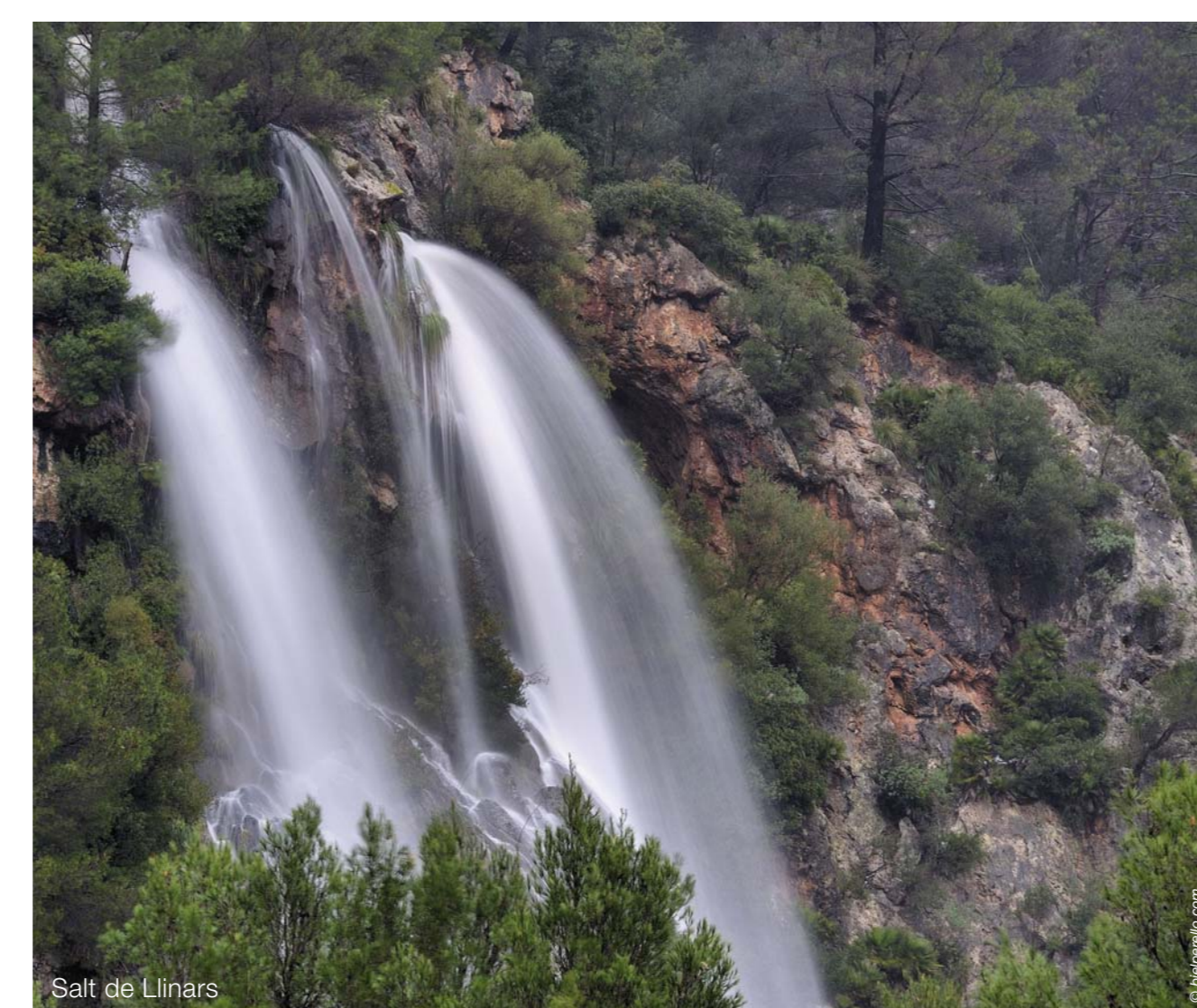
Respect private property and individuals

Feu silenci, tant al medi natural com dins els pobles

Do not make noise in the natural environment or in the villages

Descripció / Descripción / Description

Per arribar als molins de Llinars agafarem el camí vell de Lluç des del refugi de l'antic escorxador de Pollença i creurem la vall d'en Marc fins a l'entrada del camí de Llinars, al quilòmetre 3,6 de la carretera de Pollença a Lluç.

La vall d'en Marc és una de les més importants del municipi pel fet d'haver-hi grans possessions que tengueren molta activitat en el passat, i també per les grans dimensions de les dues grans cadenes muntanyoses que l'envolten, on hi predominen el puig Tomir (1.103 m) al sud i el puig Gros de Ternelles (839m) al nord.

Tota la ruta està molt vinculada als cursos d'aigua. En el primer tram caminarem per la vora del torrent de Sant Jordi i el de Son Marc. Una vegada passades les possessions de Can Guillo, Can Ponticó i abans d'arribar a Can Serra, trobarem el torrent de Llinars que ens indicarà el camí cap als molins.

El camí de Llinars està asfaltat i en bon estat; just al seu principi, mirant al nord podrem veure un penya-segat de roques vermelloses que -en el cas que hagi plogut amb intensitat- es converteix en un impressionant salt d'aigua conegut com el Salt de Llinars. Ascendint pel camí i de manera successiva ens anirem trobant els sis molins que formen un conjunt patrimonial molt interessant i que segons els historiadors daten de l'època àrab.

Els molins s'empraven per fer farina mitjançant la força de la caiguda de l'aigua que feia girar unes moles que trituraven el blat. L'aigua provenia de la font de Llinars i recorria un circuit que la feia passar pels sis molins fins que acabava al torrent.

A mesura que anam pujant pel camí tindrem millors vistes sobre la vall d'en Marc, el puig de Maria, la serra de la Coma i Fantàrtix. Al final del camí trobarem els dos darrers molins, des d'aquí parteixen diverses excursions: Penyes Vermelles, puig Gros de Ternelles, penya del Migdia, etc. Totes aquestes rutes presenten un cert grau de dificultat, a més no hi ha camí, per la qual cosa cal assenyalar que és més apta per a excursionistes amb experiència; així i tot, és important anar ben preparats ja que són indrets molt poc transitats.

Es recomana acabar el passeig pel mateix camí, ja que és interessant arribar fins a les passadores de Can Serra que creuen el torrent de Son Marc, d'es d'allà podrem gaudir de la magnífica entrada de la possessió i del seu entorn que es caracteritza per la presència de platers (*Platanus* sp.) de grans dimensions.

Para llegar a los molinos de Llinars cogemos el camí vell de Lluç desde el refugi del antiguo matadero de Pollença y cruzaremos la vall d'en Marc hasta la entrada del camino de Llinars, en el kilómetro 3,6 de la carretera de Pollença a Lluç.

La vall d'en Marc es una de las más importantes del municipio puesto que cuenta con grandes predios que mantuvieron una importante actividad en el pasado, y también por las grandes dimensiones de las dos grandes cadenas montañosas que la rodean, donde predominan el puig Tomir (1.103 m) al sur y el puig Gros de Ternelles (839m) al norte.

Toda la ruta está muy vinculada a los cursos de agua. En el primer tramo caminaremos por la orilla del torrente de Sant Jordi y el de Son Marc. Una vez pasados los predios de Can Guillo y Can Ponticó, y antes de llegar a Can Serra, encontraremos el torrente de Llinars que nos indicará el camino hacia los molinos.

El camino de Llinars está asfaltado y en buen estado; justo al principio, mirando hacia el norte podremos ver un acantilado de rocas rojas que -en el caso de que haya llovido con intensidad- se convierte en un impresionante salto de agua conocido como el Salt de Llinars. Ascendiendo por el camino y de manera sucesiva nos iremos encontrando los seis molinos que forman un conjunto patrimonial muy interesante y que según los historiadores datan de la época árabe.

Los molinos se utilizaban para hacer harina, ya que la fuerza de la caída del agua hacía girar las ruedas de molino que trituraban el trigo. El agua provenía de la fuente de Llinars y recorría un circuito que la hacía pasar por los seis molinos hasta que acababa en el torrente.

A medida que vamos subiendo por el camino obtendremos mejores vistas sobre la vall d'en Marc, el puig de Maria, la serra de la Coma y Fantàrtix. Al final del camino están los dos últimos molinos, desde aquí parten diversas excursiones: Penyes Vermelles, puig Gros de Ternelles, penya del Migdia, etc. Todas estas rutas presentan cierto grado de dificultad, además no hay camino, por lo que debemos señalar que es más apta para excursionistas con experiencia; incluso siendo éste el caso, es importante ir bien preparados ya que son lugares muy poco transitados.

Se recomienda acabar la ruta por el mismo camino, ya que es interesante llegar hasta las passadores (piedras clavadas en el lecho del torrente para posibilitar el paso) de Can Serra que cruzan el torrente de Son Marc, desde allí podremos disfrutar de la magnífica entrada del predio y de su entorno que se caracteriza por la presencia de plátanos de sombra (*Platanus* sp.) de grandes dimensiones.

To get to the windmills of Llinars we will take the old road to Lluç from Pollença's old abattoir refuge and cross the vall d'en Marc until the entrance of the Llinars track, at kilometre 3.6 on the Pollença road to Lluç.

The vall d'en Marc is one of the most important valleys of the municipality because of its country houses and vast lands which had plenty of activity in the past, and also for the dimensions of the two great mountain ranges which surround it, where the puig Tomir (1.103metres) prevails to the south and the puig Gros de Ternelles (839metres) to the north.

The whole route is very much bound to the water flows. On the first section we walk along Sant Jordi and Son Marc rushing stream's bank. Once passed away Can Guillo and Can Ponticó country houses and before arriving to Can Serra, we find the Llinars rushing stream which is indicating the way to the windmills.

The asphalted track to Llinars is in good condition; just at its beginning, looking at the north side, we will be able to see a red rocky cliff that, if it has been raining a lot, turns into an impressive waterfall known as the Llinars' Waterfall. Walking up through the track we will successively find the six windmills which are part of a very interesting patrimonial group and that according to the historians are dated from the Arabian period.

As we keep climbing, we will have better sights over the vall d'en Marc, the puig de Maria, the serra de la Coma and Fantàrtix. At the end of the road we will find the two last windmills, from this point you can start several excursions: Penyes Vermelles, el puig Gros de Ternelles, penya del Migdia, etc. All these routes have a certain degree of difficulty, and furthermore, there are no tracks, so it is relevant to mention that it is more suitable for experienced hikers only; even so, it is important to be correctly equipped as you may not find anybody around.

It is recommended to finish the walk through the same road, as it is interesting to arrive up to the "passadores" (big stones located inside the water) which cross Can Serra rushing stream. From there we will be able to enjoy the excellent country house entrance and its environs, which are characterized by London planes (*Platanus* sp.) of great dimensions.

Flora i fauna / Flora y fauna / Flora and fauna

Des del refugi de l'escorxador fins a Can Ponticó podrem observar arbres de cultiu de secà com el garrover (*Cerataria siliqua*), l'ametller (*Amygdalus communis*) i la figuera (*Ficus carica*), i també una diversitat important de plantes ruderals o de vora de camí com: esbarzers (*Rubus ulmifolius*), roser bord (*Rosa sempervirens*), robeta (*Rubia perigrina*), espargueres (*Asparagus* sp.), etc.

Seguint el camí vell i durant el primer tram de l'ascens pel camí de Llinars, anirem prop del torrent i d'una zona de densos alzinars (*Quercus ilex*). Podrem veure diverses plantes de sotabosc com l'heura (*Hedera helix*), la mare-selva (*Lonicera implexa*) i la corriola de cavall (*Tamus communis*). Passat el primer molí, entrem a una garrixa de pins (*Pinus halepensis*) on predomini el caritx (*Ampelodesmos mauritanica*) i altres espècies com el garballó (*Chamaerops humilis*), la lettera arbòria (*Euphorbia dendroidea*), l'argelaga (*Calicotome spinosa*), la mata (*Pistacia lentiscus*) i la ceba marina (*Urginea maritima*).

Llinars es troba a prop d'una zona de nidificació del voltor negre (*Aegypius monachus*) per la qual cosa és ben probable poder observar el seu vol majestuós i inconfusible mirant sobretot cap al puig Gros de Ternelles i cap a Ariant. També veurem altres rapinyaires com l'àguila caçada i el xoriguer; i aus més petites com el puiput (*Upupa epops*), mèrles (*Turdus merula*), ropits (*Erithacus rufecula*) o tudons (*Columba palumbus*).

Per les restes de menjades o excrecions podrem intuir la presència de rapinyaires nocturns com el mussolet (*Otus scops*) i l'olibà (*Tyto alba*), o depredadors com el mart (*Martes martes*) i la geneteta (*Genetta genetta*).

A la zona d'alzinar propera a la font de Llinars notarem una presència important d'un dels insectes de majors dimensions de les Illes Balears: el banyarriquer (*Cerambyx cerdo*).

From the old abattoir's refuge to Can Ponticó we can observe dryland farming trees like the carob tree (*Cerataria siliqua*), the almond tree (*Amygdalus communis*) and the common fig (*Ficus carica*), and also an important diversity of ruderal plants or of pavement like: almsleaf blackberry or thornless blackberry (*Rubus ulmifolius*), evergreen rose (*Rosa sempervirens*), Wild Madwort (*Rubia perigrina*), *Asparagus* (Asparagus sp.), etc.

Following the old road and during the first section of the climbing up the Llinars road, we will go near the rushing stream and a denseholm oak area (*Quercus ilex*). We will be able to see different undergrowth plants like the common ivy or English ivy (*Hedera helix*), the honeysuckle (*Lonicera implexa*) and the Black Blyorn. Passing the first windmill we come into some pine garrigues (*Pinus halepensis*) where prevails the Mauritania vine reed (*Ampelodesmos mauritanica*) and other species like the European fan palm or Mediterranean dwarf palm or dwarf fan palm (*Chamaerops humilis*), the tree spurge (*Euphorbia dendroidea*), the thorny broom or spiny broom (*Calicotome spinosa*), the dioecious evergreen shrub or small tree of the Pistacia (*Pistacia lentiscus*) and the sea squill, red squill or sea onion (*Urginea maritima*).

Llinars is next to an area of Black Vulture, *Black Vulture* or *Eurasian Black Vulture* (*Aegypius monachus*) nest building, this is why it is probable to see its majestic and unmistakable flight looking at el puig Gros de Ternelles and to Ariant. We will also be able to see other birds of prey as the booted eagle and the kestrel, and smaller birds like the hoopoe (*Upupa epops*), common blackbirds (*Turdus merula*), European Robins (*Erithacus rubecula*) or common wood pigeon (*Columba palumbus*).

By the food leftovers or excretions we can know by intuition the presence of nocturnal birds of prey like the European scops owl (*Otus scops*) and the Barn Owl (*Tyto alba*), or of predators like the European pine martens (*Martes martes*) and the common genet (*Genetta genetta*).

In the holm oak area near the Llinars fountain we will realise the important presence of one of the biggest insects of the Balearic islands: the great capricorn beetle (*Cerambyx cerdo*).

Ruta amb GoogleMaps

Ruta con GoogleMaps
GoogleMaps route

Informació dels molins de Llinars

Información dels molins de Llinars
Information of molins de Llinars

Informació de totes les rutes

Información de totes las rutas
Information all routes